

100 години Богословски факултет

Златна възпоменателна монета
Емисия на БНБ

100 Years of the Faculty of Theology

Golden Commemorative Coin
BNB Issue

Сградата на Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“
The building of the Faculty of Theology of the Sofia University 'St. Kliment Ohridski'

Българската народна банка изказва благодарност на Богословския факултет на Софийския университет за предоставеното изображение и на неговия заместник-декан проф. д-р Павел Павлов за текста.

The Bulgarian National Bank gratefully acknowledges the Faculty of Theology of the Sofia University for the provided image and its Deputy Dean Prof. DSc Pavel Pavlov for the text.

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА
БАНКА

BULGARIAN
NATIONAL
BANK

Със създаването на Българската екзархия (1870 г.), след налагането на схизмата (1872 г.) и Съединението (1885 г.), възниква все по-остра необходимост от Висше богословско училище в България, което да подготвя високообразовани родни духовници. През 1895 г. се подема инициатива за построяване на сграда на Българската екзархия, където освен параклис и музей да се помещава и бъдещото училище. Софийската община предоставя парцел до катедралата „Св. Неделя“ и Софийската св. митрополия и в навечерието на Балканските войни е постигнато споразумение за откриването на Висше богословско училище като факултет към Университета.

Сградата е построена по проект на видния архитект Фридрих Грюнангер и завършена през 1915 г. Фасадата е украсена с фронтон, купол и множество медальони с образи на български светци, възрожденски дейци и екзархийски йерарси. При бомбардировките на София в началото на 1944 г. зданието е засегнато, покривът е разрушен и възстановяването му не е изцяло по проекта. В сградата се помещават още параклис, където се извършва всекидневно богослужение, и Църковно-историческият музей.

Първата световна война забавя откриването на Богословския факултет, но на 10 март 1923 г., на първото заседание на Факултетния съвет, за декан е избран проф. протопрезвитер г-р Стефан Цанков. Скоро Факултетът се превръща в средище на богословската наука в България. След 1944 г., по идеологически причини, той е отделен от Университета и от 1951 г. функционира като Духовна академия под юрисдикцията на Св. Синод на Българската православна църква. След демократичните промени Духовната академия отново става факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и в последните десетилетия изживява най-големия си разцвет – има хиляди студенти, много преподаватели, приемственост и забележителна научна дейност.

Сред дипломираните в Богословския факултет са Светейшите патриарси Максим и Неофит, десетки високопреосвещени митрополити, университетски преподаватели, дейци от областта на политиката, културата и изкуството.

В 100-годишната си история Богословският факултет заема своето достойно място както в създаването и изграждането на богословската наука, така и като център за духовна култура и изкуство.

With the establishment of the Bulgarian Exarchate (1870), after the schism of 1872 and the Unification of Bulgaria of 1885, an increasingly pressing need arose for a Higher Theological School to be set up in Bulgaria to prepare highly educated native clergy. In 1895, an initiative was launched for the construction of the Bulgarian Exarchate building to house the future school in addition to a chapel and a museum. The Sofia Municipality provided a plot of land adjacent to the Sveta Nedelya Cathedral Church and the Sofia Metropolis, and on the eve of the Balkan Wars, an agreement was reached on opening a Higher Theological School as a Faculty of the University.

The building was designed by the renowned architect Friedrich Grünanger and completed in 1915. The façade is decorated with a pediment, dome and numerous medallions with images of Bulgarian saints, National Revival figures and Exarchial hierarchs. During the bombing of Sofia in early 1944, the building was damaged, the roof demolished, and it has not been completely restored to the original project. The building houses also a chapel, where daily worship is performed, and the Church Historical Museum.

The First World War delayed the opening of the Faculty of Theology but on 10 March 1923, at the first meeting of the Faculty Council, Prof. Protopresbyter Stefan Tsankov was elected Dean. Shortly after, the Faculty became a centre of theological science in Bulgaria. After 1944, for ideological reasons, it was excluded from the University, and since 1951 it functioned as a Theological Academy under the jurisdiction of the Bulgarian Orthodox Church Holy Synod. After the democratic changes, the Theological Academy became again a Faculty of the Sofia University 'St. Kliment Ohridski' enjoying in recent decades its greatest prosperity: hosting thousands of students and many professors, ensuring continuity and developing remarkable scientific activities.

Among the graduates from the Faculty of Theology are His Holiness Patriarch Maxim and His Holiness Patriarch Neophyte, dozens of Metropolitans, scholars, theologians, politicians, men of culture and art.

In its centenary history, the Faculty of Theology holds a worthy place in both the creation and development of the theological science and as a centre of orthodox culture and art.